

Załącznik
do uchwały nr XXV/126/2009
Rady Gminy w Sorkwicach
z dnia 27 lutego 2009r.

GMINNY PROGRAM
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
DLA GMINY SORKWITY
NA ROK 2009

„Młodzież jest naszą przyszłością” to hasło wiodące Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Sorkwity na rok 2009.

Przyszłość budowana przez obecną młodzież w dużym stopniu zależeć będzie od tego, jak ich do tego przygotowują dorośli – rodzice i nauczyciele. Obecne czasy charakteryzują się olbrzymim tempem przemian, nieustanną konfrontacją pomiędzy potrzebami, aspiracjami, celami a możliwością ich realizacji co powoduje nieustającą frustrację młodych ludzi.

Obecne młode pokolenie to nie tylko młodzi Polacy to również młodzi Europejczycy. Niestety ani rodzice ani wychowawcy nie są przygotowani aby być wzorcem europejskości. Tego też będziemy musieli się również my – dorośli, nauczyć.

Brak stabilnych wzorców w rodzinach, ustalonych norm postępowania, proponowanie przez media konieczności osiągnięcia sukcesu za wszelką cenę popycha młodego człowieka do eksperymentów z substancjami psychoaktywnymi. Wystarczy zapalić papierosa, wypić piwo aby poczuć się jak dorosły.

„Fura, skóra i komóra” i już jesteś Europejczykiem. Aby pomóc młodzieży odnaleźć prawdę, bezpieczne granice, realne cele oraz kształtować w nich pozytywne normy i właściwe zachowania konieczna jest współpraca wychowawcy- profilaktyka z rodzicami, środowiskiem.

Bez tej współpracy, współdziałania nic się nie zmieni a przecież wszyscy chcemy aby nasza młodzież zbudowała w przyszłości lepszą Polskę niż mamy obecnie. Nasuwają się nam słowa Jana Zamoyskiego „Zawsze takie Rzeczypospolite będą jakie ich młodzieży chowanie”.

Zachowanie trzeźwości szczególnie przez młodych ludzi powinno być wspólnym naszym dobrem. Pamiętajmy słowa św. Piotra: **Bądźcie trzeźwi ! Czuwajcie!**

Należy podkreślić, że również w **Narodowym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2006- 2010**, który określa plan działania dla administracji rządowej i samorządowej wymienia jako jeden z głównych problemów związanych z alkoholem, szkody zdrowotne i rozwojowe występujące u młodych Polaków, spowodowane piciem alkoholu.

Warto wiedzieć, że **55 tysięcy młodych Europejczyków** rocznie traci życie na skutek szkodliwego lub ryzykownego używania alkoholu; jedna z czterech śmierci w Europie w grupie wiekowej **15 – 29 lat jest spowodowana alkoholem.**

Tak więc stosując dobrze i w sposób przemyślany nasze działania w dziedzinie wychowania w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi przyczynimy się do wzmożenia działań z zakresu profilaktyki uzależnień adresowanych do dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych.

Główne cele tego programu to :

1. Ograniczenie picia alkoholu przez osoby niepełnoletnie.
2. Wzrost świadomości wśród mieszkańców gminy na temat skutków nadużywania alkoholu.
3. Zmiany struktury i kultury picia.

Metody działania to między innymi:

- kształtowanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych,
- rozwój umiejętności interpersonalnych i indywidualnych nastolatków,
- przeciwdziałanie mitom związanym z alkoholem, / wytrzeźwieję , gdy napiję się kawy , pojedę wolno i bezpiecznie, dużo zjadłem , więc mogę więcej wypić /
- propagowanie wiedzy o chorobie alkoholowej i zagrożeniach z nią związanych,
- podnoszenie kompetencji nauczycieli, wychowawców i pedagogów w zakresie wdrażania skutecznych strategii profilaktycznych w pracy z młodzieżą,
- uruchamianie programów edukacyjnych zaadresowanych do rodziców mających na celu zaangażowanie ich w oddziaływania profilaktyczne wobec dzieci oraz rozwijanie umiejętności wychowawczych rodziców,
- organizowanie i wspieranie działań służących rekreacji i zabawie młodzieży bez alkoholu.

Zadanie 1

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin.

Nasz gmina wspólnie z organizacją pozarządową , Stowarzyszeniem Wielokierunkowej Pomocy „**Remedium**” w **Mrażowie** , w miarę posiadanych środków , przystąpi do realizacji zadania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych pt.

Tworzenie systemu pomocy psychokorekcyjnej osobom dotkniętym problemem uzależnień.-
Lokalny system pomocy psychokorekcyjnej osobom dotkniętym problemem uzależnień.

Celem zadania jest :

1. Poradnictwo specjalistyczne prowadzone przez psychologa, psychoterapeutę , prawnika dla osób uzależnionych i ich rodzin.
2. Prowadzenie grup psychoedukacyjnych przez pedagoga i psychologa dla osób uzależnionych (w tym młodzieży) i ich rodzin.
3. Prowadzenie grup wsparcia przez pedagoga i psychoterapeutę dla osób uzależnionych i ich rodzin.

Ponadto udzielana będzie pomoc w związku z problemami występującymi w życiu rodzinnym w następujących formach:

- a) udział w programach profilaktycznych , wywiadówkach profilaktycznych;
- b) finansowanie udziału osób uzależnionych i ich rodzin w pielgrzymkach, zlotach, spotkaniach trzeźwościowych np. w Licheniu.
- c) zwrot kosztów dojazdu na zajęcia terapeutyczne osób uzależnionych i członków ich rodzin.

Zadanie 2

Udzielanie rodzinom , w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej , a w szczególności ochrona przed przemocą w rodzinie.

1. Wzorem lat ubiegłych nadal będą prowadzone bezpłatne konsultacje prawne dla osób i rodzin z problemem alkoholowym i dotkniętych przemocą w rodzinie.
Udzielanie porad, informacji , konsultacji prawnych w ramach cotygodniowego dyżuru / kontynuacja pracy prawnika – raz w tygodniu , 12 godzin w miesiącu/.
2. Finansowanie diagnozy osób uzależnionych od alkoholu skierowanych na badania w celu zastosowania wobec nich przymusowego leczenia w zakresie uzależnienia od alkoholu.
3. Organizacja i finansowanie letniego wypoczynku dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym i dotkniętych przemocą.
4. Realizacja programów profilaktyczno- edukacyjnych w szkołach dla dzieci, młodzieży i rodziców doświadczających przemocy i dotkniętych kryzysami rodzinnymi.
5. Finansowanie szkoleń w zakresie pracy z dziećmi z rodzin z problemem alkoholowym , szczególnie dla prowadzących pozalekcyjne zajęcia sportowe w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych „**sport w profilaktyce.**”
6. Finansowanie działalności świetlicy środowiskowej z elementami socjoterapii, będącą placówką opiekuńczo – wychowawczą wsparcia dziennego , w szczególności wsparcia funkcji opiekuńczo – wychowawczych rodziny poprzez objęcie dzieci opieką i wychowaniem. Chodzi szczególnie o dzieci z rodzin z problemem alkoholowym, niewydolnych wychowawczo i materialnie, wychowujących się w warunkach niekorzystnych dla ich rozwoju.

Celem świetlicy jest zapewnienie opieki wychowawczej, eliminowanie zaburzeń zachowania, kształtowanie rozwoju dziecka poprzez zdobywanie umiejętności nawiązywania kontaktów z rówieśnikami, ochrona przed wszelkimi formami przemocy fizycznej bądź psychicznej.
W świetlicy będzie prowadzona profilaktyka w zakresie uzależnień , w tym szczególnie alkoholizmu i narkomanii poprzez:
 - a) prowadzenie zajęć profilaktycznych i socjoterapeutycznych;
 - b) udział w programach z zakresu profilaktyki uzależnień;
 - c) zajęcia relaksacyjne i sportowe.
7. Wsparcie działalności świetlicy szkolnej w Zespole Szkół w Warpunach w zakresie sfinansowania zakupu pomocy dydaktycznych , niezbędnych do prowadzenia działalności edukacyjnej , profilaktycznej wśród dzieci i młodzieży.
8. Sfinansowanie wykonania obdukcji lekarskiej dla osób doświadczających przemocy domowej w rodzinie.
9. Budowanie gminnego systemu wsparcia lokalnej koalicji przeciw przemocy.

Zadanie 3

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży , w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych a także działalność na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

Młodzi ludzie sięgają po środki uzależniające , ponieważ nie uświadamiają sobie, że niszczą one ich zdrowie. Dla większości z nich droga od nadmiernego spożywania alkoholu do uzależnienia wydaje się bardzo długa. Jednak jak wykazują badania i doświadczenia nie jest tak dlatego też nawet w sposób uprzedzający należy informować ją o skutkach nadużywania alkoholu.

Napoje alkoholowe obok papierosów są najbardziej popularnymi używkami wśród młodych ludzi, a piwo najczęściej spożywanym napojem alkoholowym.

Dlaczego młodzi ludzie sięgają po alkohol ?

Próbują zaznaczyć własną niezależność, pokonać nieśmiałość, przywrócić wiarę w samego siebie , często chcą zaimponować innym, dla lepszej zabawy, rozrywki, dobrego nastroju.

Również podłożem sięgania przez młodzież po substancje zmieniające świadomość np. alkohol są trudności w zaspokojeniu ważnych potrzeb życiowych , psychicznych , problemy z adaptacją w swoim środowisku i radzeniu sobie z sytuacjami kryzysowymi.

Brak realizacji w w/w sferach prowadzi do poczucia niskiej wartości , samooceny oraz braku poczucia wpływu na własne życie i podejmowania w efekcie zachowań ucieczkowych.

Duży wpływ na zachowanie młodzieży wywiera również dom rodzinny. W gronie rodzinnym człowiek powinien zaspokajać znaczną część potrzeb emocjonalnych i wyrażania swojej osobowości.

Rodzina powinna dawać miłość, poczucie bezpieczeństwa oraz wychowywać i edukować. Brak lub niedostateczne zrealizowanie tych psychologicznych i społecznych funkcji z dużym prawdopodobieństwem prowadzi do destrukcyjnego zachowania młodzieży (np. do nadużywania alkoholu).

Podobnie jak w latach ubiegłych profilaktyka wśród dzieci i młodzieży będzie priorytetowym działaniem w realizacji powyższego zadania.

W programach profilaktycznych wskazuje się korzyści wynikające z prowadzenia zdrowego stylu życia, atrakcyjnego spędzania wolnego czasu.

Uczą one radzenia sobie ze stresem, trudnościami życiowymi , ustalania celów i rozwiązywania problemów, nawiązywania kontaktów , budowania pozytywnej samooceny.

Przekazują one młodym ludziom informacje na temat mechanizmów uzależnień , wspierają rozwój ucznia oraz uczą go umiejętności społecznych i psychologicznych pomagających mu dokonywać racjonalnych wyborów.

Celem programów jest kształtowanie pozytywnych postaw wobec własnego zdrowia w sferze fizycznej, psychicznej czy społecznej jak też uzyskanie poczucia wpływu i odpowiedzialności za własne zdrowie.

Inne działania prowadzone w ramach tego zadania to :

1. Organizowanie i finansowanie zorganizowanego wycieczki szczególnie dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym i dotkniętych przemocą. Udział dzieci w obozach, koloniach czy zimowiskach z programem profilaktyczno – terapeutycznym.
2. Organizowanie i finansowanie spektakli teatralno – widowiskowych , koncertów słowno-muzycznych o treści profilaktycznej.
3. Współdziałanie w kampaniach profilaktycznych, regionlanych i ogólnopolskich związanych z profilaktyką alkoholową , udział w kampanii „ Zachowaj trzeźwy umysł ” czy „Sprawdź czy Twoje picie jest bezpieczne”. Wspieranie imprez organizowanych na terenie naszej gminy przez szkoły , oraz inne jednostki np.GOK w Sorkwicach popularyzujących zdrowy styl życia , czy rekreacyjno- profilaktycznych podczas imprez sportowych , festynów.
4. Zakup materiałów , czasopism, publikacji , książek , ulotek, plakatów , kalendarzy oraz finansowanie zakupu nagród na konkursy organizowane w szkołach i innych jednostkach organizacyjnych z naszej gminy o tematyce uzależnień.
5. Inne zadania z zakresu profilaktyki i prewencji, jak np.działalność informacyjna, edukacja publiczna w zakresie problematyki alkoholowej.
6. Organizacja i współdziałanie , finansowanie i dofinansowanie imprez sportowych np. sfinansowanie kosztów dojazdu dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych , biorących udział w różnego rodzaju rozgrywkach sportowych , jak np.w turnieju halowej piłki nożnej w Reszlu, Mrągowie , czy w innych formach aktywnego wycieczki w ramach alternatywnej formy spędzania wolnego czasu , imprez mających na celu popularyzację zdrowego stylu życia - bez używek.
7. Podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym przeznaczonych dla rodziców , których celem jest wspieranie abstynencji dziecka i przygotowanie go do podejmowania świadomych decyzji w zakresie używania substancji psychoaktywnych. np. program „ Szkoła dla rodziców.”.
8. Wspieranie edukacji osób pracujących zawodowo w systemie pomocy dzieciom, młodzieży, rodzinom i osobom z problemem alkoholowym oraz przemocą poprzez prenumeratę czasopism (np: „Remedium”, Świat Problemów”, „Niebieska Linia”.
9. Zakup do Biblioteki Gminnej w Sorkwicach pozycji książkowych poruszających problematykę uzależnień oraz wydawnictw związanych z profilaktyką.

Zadanie 4

Wspomaganie działalności instytucji , stowarzyszeń oraz osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

1. Współpraca z organizacją pozarządową , Stowarzyszeniem Wielokierunkowej Pomocy „Remadium” w Mrągowie.

2. Współpraca z Kościołem Katolickim , Kościołem Ewangelicko – Augsburgskim i innymi związkami wyznaniowymi.

Zadanie 5

Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Podejmowanie interwencji oraz występowanie przed sądem , jako oskarżyciel publiczny w przypadku złamania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim lub nietrzeźwym oraz w przypadku złamania zakazu promocji i reklamy napojów alkoholowych.

Zadanie 6

Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Wspieranie przedsięwzięć mających na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i marginalizacji oraz na rzecz reintegracji społecznej i zawodowej osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin (np. kluby integracji społecznej).

Zadanie 7

Porozumienia międzygminne.

Finansowanie zadań określonych w porozumieniu międzygminnym , zgodnie z którym jednostka samorządu terytorialnego realizuje zadania z zakresu działania innych jednostek samorządu terytorialnego w postaci dotacji celowych.

Zasady finansowania programu i sposoby jego realizacji.

Finansowanie realizacji poszczególnych zadań , wynikających z gminnego programu określa preliminarz wydatków opracowany na 2009r., zgodnie z projektem budżetu gminy w dziale 851 – ochrona zdrowia, rozdział 85154- przeciwdziałanie alkoholizmowi oraz 851, rozdział 85153 – zwalczanie narkomanii.

Na realizację zadań gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnego programu przeciwdziałania narkomanii są przeznaczone środki uzyskane zgodnie z art.11 ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi , z opłat za wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Realizację programu powierza się Wójtowi Gminy Sorkwity oraz gminnemu koordynatorowi ds.profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.
Koordynator zatrudniony jest na umowę – zlecenie i otrzymuje wynagrodzenie miesięczne w kwocie 1000,00 zł brutto.

W realizacji Gminnego Programu uczestniczy także Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, stosownie do jej właściwości określonej w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

1. Członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje wynagrodzenie za udział w posiedzeniach Komisji, zespołu problemowego wyłonionego ze składu Komisji oraz zespołu kontrolnego powołanego przez Komisję do zbadania określonych spraw.
2. Wynagrodzenie za udział w posiedzeniu komisji wynosi 15% minimalnego wynagrodzenia za pracę określonego odrębnymi przepisami.
3. Podstawą do naliczenia wynagrodzenia jest lista obecności, protokół zespołu kontrolującego, dokument potwierdzający wykonanie przez zespół zleconego zadania.
4. Wynagrodzenie za udział w posiedzeniu wypłacone jest na podstawie listy obecności podpisanej przez Przewodniczącego Komisji.
5. Finansowanie wyjazdów służbowych, w tym na szkolenia, członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Koordynatora ds. realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

P r e l i m i n a r z

Wydatków związanych z realizacją zadań wynikających z **Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Sorkwity na rok 2009r.**

Lp.	ZADANIA	FORMA REALIZACJI	ŁĄCZNY KOSZT w zł.
1	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w szczególności dla dzieci i młodzieży	-realizacja programów profilaktyczno-edukacyjnych , zakup spektakli teatralnych, podejmujących problem przemocy, uzależnień dla dzieci i młodzieży, -dofinansowanie i finansowanie wyjazdów na obozy profilaktyczno-terapeutyczne oraz inne formy wypoczynku dla dzieci z rodzin alkoholowych i dotkniętych przemocą, -finansowanie kampanii edukacyjnej oraz dofinansowanie lokalnych imprez kulturalno- rekreacyjnych i sportowych organizowanych pod hasłem”zachowaj trzeźwy umysł”	25.000 zł
2.	Udzielanie rodzinom w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.	-bezpłatne porady prawne dla osób i rodzin z problemem alkoholowym i dotkniętych przemocą, - wynagrodzenie koordynatora GPPiRPA , -utrzymanie punktu konsultacyjnego, -koszty związane z działalnością GKRPA / np.opłata za wydanie opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu./, za sporządzanie wywiadu środowiskowego/ -dofinansowanie działalności świetlicy środowiskowej z elementami socjoterapii w Rybnie, / 5000,00 zł/ zakup oprogramowania komputerowego -licencji	40.000 zł
3.	Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu.	-dofinansowanie, finansowanie kosztów związanych z motywowaniem do leczenia osób uzależnionych i współuzależnionych ,wspieranie abstynencji u osób po ukończonej terapii uzależnienia realizowanej wyłącznie w zakładach opieki zdrowotnej.	1.000 zł
4.	Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.	-dofinansowanie imprez sportowych, kulturalno – rozrywkowych z udziałem rodzin i osób dotkniętych problemem alkoholowym.	13.000 zł
OGÓŁEM:			79.000,00 zł